

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 6C/38/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719205795
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dalibor Miľan
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2020:6719205795.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom Mgr. Daliborom Miľanom, v právnej veci žalobcu R. N., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. K. - N. XX, XXX XX O. K. - N., občanovi SR, zast. advokátskou kanceláriou ŠKODA LEGAL s.r.o. Bratislava, so sídlom Jarabinková 17563/2C, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 47 244 259, proti žalovanému B. K., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. K. - N. XX, XXX XX O. K. - N., občanovi SR, zast. JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom AK Zvolen, so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, IČO: 42 197 821, o určenie že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že parc. č. N. XX o výmere 57 m² evidovaná v registri „E“ na Okresnom úrade, katastrálnom odbore Detva, pre obec a kat. úz. O.Ľ. K. - N., na LV č. XXXX, p a t r í do dedičstva po zomrelých právnych predchodcoch žalobcu - otca O. N., nar. XX. XX. XXXX, zomr. dňa XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX O. K. - N. Č.. XX a matky W. N., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, zomr. dňa XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX O.Ľ. K. - N. Č.. XX.

II. Súd n e p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal voči žalovanému pôvodne určenia, že právny predchodcovia/rodičia žalobcu sa stali dňa 01. 12. 1961 vlastníkami nehnuteľnosti špecifikovanej vo výrokovej časti navrhovaného rozsudku. V priebehu konania, po tom ako sa dal žalobca zastúpiť advokátskou kanceláriou, došlo k zmene žalobného petitu tak, že navrhovaným výrokom sa domáhal určenia, že dotknuté nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohých právnych predchodcoch/rodičoch žalobcu. Sudca uvedenú zmenu vo výroku navrhovaného rozhodnutia pripustil na pojednávaní dňa 25. 05. 2020.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

3. Súd na základe skutočností obsiahnutých v odôvodnení podaného žalobného návrhu zo dňa 21. 11. 2019, vyjadrení právnych zástupcov strán sporu, listinnými dôkazmi: Kúpnopredajnou zmluvou zo dňa 27. 11. 1950, uznesením Okresného súdu Zvolen č.d. 2540/50 zo dňa 05. decembra 1950, výpisom z LV č. XXXX pre obec a kat. úz. O. K. - N., výpisu z LV č. XXX pre obec a kat. úz. O. K. - N., čiastočného výpisu z LV č. XXXX pre obec a kat. úz. O. K. - N., rozhodnutie Štátneho notárstva vo Zvolene zo dňa 27. novembra 1977 - D 1063/77-7, výpisom z pozemnoknižnej vložky XXX pre kat. úz. V. K.. N., osvedčenie o dedičstve 23D/256/2009 D not 14/2010 zo dňa 25. 02. 2010, osvedčenia o dedičstve zo dňa 03. 09. 2015 - 18D/64/2015, Dnot 126/2015, snímky z katastrálnej mapy, potvrdenia Obecného úradu Víglašská Huta - Kalinka zo dňa 23. 11. 2018, rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14C/3/2019-92 zo dňa 14. novembra 2019, ako aj ďalších listinných a ostatných dôkazov zistil tento skutkový stav:

4. Právni predchodcovia/rodičia žalobcu O. N., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. K. - N. Č.. XX a matka W. N., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, bytom tamtiež, na základe kúpnopredajnej zmluvy uzatvorenej s predávajúcou W. B., rod. J., trvale bytom O. K. - N. Č.. XX, nadobudli do osobného vlastníctva nehnuteľnosti v katastrálnom území obce O. K. - N. zapísané vo vl. č. XXX pod F. R. L.. Č.. X. W.. Č.. XX/X dom pop. číslo XX s dvorom v intraviláne podľa B 1. v celosti, každý na svojej meno v 1-ici za kúpnu cenu 50.000,- Kčs, čo bolo zapísané dňa 18. 12. 1950 do pozemkovej knihy pod ev. č. Čd 2540/50. V dotknutej kúpnopredajnej zmluve v bode 9 sa uvádza, že predávajúca predáva kupujúcim - právnym predchodcom/rodičom žalobcu aj priestor nachádzajúci sa pri dvore vo výmere asi 30 - 40 m². V dotknutom čase sa jednalo o spornú parcelu evidovanú v registri „E“ na Okresnom úrade, katastrálnom odbore Detva, pre obec a kat. úz. O. K. - N., na LV č. XXXX, pod parc. č. XX, o výmere 57 m², kde ako vlastník je uvedený žalovaný B. K., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. K. - N. Č.. XX, ktorý nadobudol vlastnícke právo k tomuto pozemku v dedičskom konaní rozhodnutím č. 18D/64/2015.

5. Sporný pozemok predávajúca, uvedená na dotknutej kúpnej zmluve, zakúpila od S. Y., rod. B., avšak tento prevod vlastníckeho práva do pozemkovej knihy zapísaný nebol. Žalobca tvrdil, že cena za dotknutý pozemok bola zahrnutá v kúpnej cene uvádzanej v predmetnej kúpnopredajnej zmluve. Právni predchodcovia žalobcu počas života nepretržite od dátumu uzatvorenia kúpnej zmluvy, teda od 27. 11. 1950 sporný pozemok užívali v dobrej viere, že tento je ich vlastníctvom, ale vzhľadom na vtedajšie pomery nebol do pozemkovej knihy nikdy zapísaný ako ich vlastníctvo. Právni predchodcovia/rodičia žalobcu vstúpili do oprávnenej držby predmetného pozemku dňa 01. 12. 1951; za účinnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., ktorý v §§ 115 - 118 upravoval nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam aj formou vydržania. Podľa § 116 citovaného kódexu bola vydržacia doba pri nehnuteľnosti 10 rokov. Pretože rodičia žalobcu v zmysle § 145 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., boli ako držiteľia dobromyseľní v tom, že im vec alebo právo patria, boli držiteľmi oprávnenými. Po uplynutí 10-ročnej lehoty (01. 12. 1961) vydržali vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti.

6. Neskôr sa žalobca na súde domáhal určenia vlastníckeho práva k dotknutej nehnuteľnosti (v konaní 14C/3/2019), pričom súd žalobu zamietol s odôvodnením, že primárne nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním svedčilo práve rodičom žalobcu.

7. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 29. 12. 2019 uviedol, že so žalobným návrhom žalobcu nesúhlasí s odôvodnením, že podľa slov jeho rodičov a starých rodičov táto parcela nikdy nebola predaná rodičom žalobcu a ani nikdy ju nemali v úmysle predať; naopak v rámci dobrých susedských vzťahov povolili právnym predchodcom žalobcu zložiť drevo na tomto pozemku a neskôr on sám umožnil v rámci susedských vzťahov žalobcovi užívať časť tohto pozemku. Žalobu považoval za neoprávnenú v celom rozsahu. Splnomocnený zástupca žalovaného na pojednávaní vzniesol námietku „res iudicata“, veci právoplatne rozhodnutej v konaní 14C/3/2019. Pokiaľ išlo o skutkové veci, poukázal na vyjadrenie, ktoré bolo súdu doručené majúť za to, že do kúpy nie je možné subsumovať spornú parcelu č. XX ako tzv. priestor pri dvore, pretože tento v kúpnej zmluve nie je žiadnym spôsobom špecifikovaný, nemá hraničné body, dokonca ani výmeru a ani vlastné číslo. Naopak v samotnej zmluve sa odkazuje len na akýsi priestor pri dvore, čo môže byť z akejkoľvek strany o výmere cca 30 m². Na základe takéhoto určenia parcely nemôže byť daný modus na vznik vlastníckeho práva v prospech žalobcu, ale ani v prospech jeho právnych predchodcov. Taktiež namietal vecnú aktívnu legitimáciu žalobcu, pretože ak sa domáhal určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, v konaní mali vystupovať všetky osoby spadajúce do okruhu dedičov po nebohých rodičov žalobcu.

8. Podľa § 854 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb.) v platnom znení, pokiaľ ďalej nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. aprílom 1964; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. aprílom 1964 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

9. Podľa § 860 citovaného zákona podľa doterajších predpisov sa až do svojho zakončenia posudzujú lehoty a premlčacie doby, ktoré začali plynúť pred 01. aprílom 1964.

10. Podľa § 115 Občianskeho zákonníka, zákona č. 141/1950 Zb., vydržaním možno nadobudnúť vlastnícke právo, ak nejde o nescudziteľné veci, ktoré sú v socialistickom vlastníctve.

11. Podľa § 116 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zákona č. 141/1950 Zb., vlastnícke právo k hnutelnej veci nadobudne, kto ju drží oprávnene (§ 145) a nepretržite tri roky; ak ide o nehnuteľnú vec, je potrebná vydržacia doba 10 ročná.

12. Podľa § 145 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákona č. 141/1950 Zb., ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patri, je držiteľom oprávneným. V pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

13. Občiansky zákonník v znení platnom v čase vstupu rodičov žalobcu do držby sporného pozemku (dňom 01. 12. 1951, kedy bola uzatvorená kúpna zmluva), Občiansky zákonník z roku 1950 v zákonných ustanoveniach §§115 -118 upravoval nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním s tým, že v zmysle § 116 citovaného kódexu bola vydržacia doba pri nehnuteľnosti 10 rokov.

14. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb., ktorý zrušil tzv. stredný Občiansky zákonník z roku 1950, nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním neupravoval. Možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva takýmto spôsobom bola zavedená až novelou vykonanou zák. č. 131/1982 Zb. s dňom účinnosti od 01. 04. 1983 s tým, že rozsah subjektov vydržania bol obmedzený a rovnako bol obmedzený aj rozsah predmetu vydržania, kedy v zásade nebolo možné vydržať vlastnícke právo najmä k pozemkom. Novelou Občianskeho zákonníka vykonanou zákonom č. 509/1991 Zb., účinnou od 01. 01. 1992 boli tieto obmedzenia odstránené, pričom predmetná novela umožnila pri vydržaní vlastníckeho práva k pozemku započítať aj nepretržitú držbu vykonávanú pred 01. 01. 1992.

15. Je potrebné zdôrazniť, že sudca okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn.: 14C/3/2009 vykonal rozsiahle a dôsledné dokazovanie vo vzťahu, v tom čase uplatneného nároku žalobcu voči žalovanému, kde sa domáhal určenia vlastníckeho práva. Aj v tomto predmetnom konaní je súd bez akýchkoľvek pochyb, že vstup právnych predchodcov/rodičov žalobcu do držby pozemku bol uzatvorením kúpnej zmluvy dňa 01. 12. 1951. Sporný pozemok je spomínaný v bode 9. dotknutej kúpнопredajnej zmluvy, pričom od vstupu do držby pozemku, právny predchodca žalobcu, rodičia sporný pozemok užívali nepretržite, nerušene a to až do uplynutia vydržacej doby, ktorá bola 10 - ročná. Táto uplynula dňa 01. 12. 1961, teda ešte za účinnosti zákona č. 141/1950 Zb. Súd v konaní 14C/3/2019 jednoznačne konštatuje, že pokiaľ právni predchodcovia žalobcu užívali sporný pozemok nepretržite a nerušene od vstupu do držby až do dňa 01. 12. 1961, uplynutím 10 - ročnej vydržacej doby, počas ktorej nepretržite a nerušene užívali sporný pozemok naplnili jednu z podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, t. j. nerušený stav užívania sporného pozemku počas zákonom stanovenej doby. Zároveň súd v dotknutom rozhodnutí konštatuje:

„Právni predchodcovia žalobcu sporný pozemok kúpili na základe písomnej kúpнопredajnej zmluvy zo dňa 27.11.1950 od W. B., ktorá k tomuto dňu mala pozemok v užívaní, pričom v kúpнопredajnej zmluve uviedla, že je vlastníčkou sporného pozemku lebo ho zakúpila od starej matky žalovaného S. Y. ako pozemnoknižne doposiaľ neprevedený a právni predchodcovia žalobcu za tento pozemok zaplatili predávajúcej kúpnu cenu tak, ako to vyplýva z obsahu kúpnej zmluvy, pričom pozemok bol riadne do držby a užívania predávajúcou právnym predchodcom žalobcu aj odovzdaný (nehľadiac na formálne nedostatky zmluvy v tom, že pozemok nebol riadne špecifikovaný a tak nemohol byť pozemnoknižne prevedený), a títo ho nerušene od vstupu do držby užívali počas celej vydržacej doby, ako i naďalej, a právni predchodcovia žalovaného, stará matka S. Y. si neuplatnila za celú túto dobu žiadne nároky na pozemok, potom boli presvedčení so zreteľom na všetky tieto okolnosti (objektívne) a boli v dobrej viere, že sú vlastníkami daného pozemku. Žalovaný sám potvrdil, že jeho stará matka S. Y. žila a bývala v susedstve právnych predchodcov žalobcu.“

16. Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

17. Podľa § 187 ods. 1 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

18. Podľa § 187 ods. 2 CSP, dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

19. Podľa § 188 ods. 1 CSP, súd vykonáva dôkazy na pojednávaní.

20. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pri tom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

21. S poukazom na vykonané dokazovanie, listinné dôkazy, predovšetkým rozsudok Okresného súdu Zvolen 14C/3/2019 má súd za to, že žalobcom upravený žalobný petit je spôsobilý privodiť zmenu v doterajšom právnom stave, s ktorým žalobca nesúhlasil. V konaní 14C/3/2019 súd rozsiahlym a vyčerpávajúcim spôsobom vykonal dokazovanie, čo premietol do obsahovo - obšírneho odôvodnenia, preto súd dokazovanie v tomto smere považoval za nadbytočné. Je nepochybné, že právni predchodcovia žalobcu - jeho rodičia nadobudli k spornému pozemku vlastnícke právo vydržaním, ktoré počas vydržacej doby nebolo nikým a nikdy spochybňované, dokonca ani právnu predchodkyňou žalovaného, ktorá žila v susedstve s právnymi predchodcami žalobcu. Súd z tohto dôvodu považoval žalobu za plne opodstatnenú a preto jej v celom rozsahu vyhovel.

22. Súd nepovažoval predmetný návrh žalobcu za vec „res iudicata“ a to vzhľadom k tomu že sa síce jedná o to isté procesné spoločenstvo tak v konaní 14C/3/2019, ako aj v konaní 6C/38/2019, predmet žalobného nároku je však odlišný a taktiež námietku vecnej aktívnej legitimácie žalobcu v spore súd považoval za neopodstatnenú pretože domáhať sa určenia, že vec/veci patria do dedičstva sa môže ktorákoľvek osoba spadajúca do okruhu dedičov; a to buď sama, môžu tak urobiť viacerí dedičia alebo všetci dedičia.

23. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. V tomto prípade súd u trovách konania rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku majúc za to, že sú tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa k tomu, aby súd nepriznal v konaní úspešnej strane náhradu vzniknutých trov. Za dôvody hodné osobitného zreteľa súd považoval tú skutočnosť, že žalobca, ak sa chcel domôcť zmeny vo vlastníctve k spornej nehnuteľnosti, nemal inú možnosť, len autoritatívnym rozhodnutím súdu určovacou žalobou. Za danej situácie žalovaný nemal možnosť ovplyvniť svoju účasť/neúčasť na strane vecne pasívne legitimovaného účastníka a to preto, lebo práve on je vedený ako vlastník sporovej nehnuteľnosti. Je bez právneho významu, či žalovaný so žalobou súhlasil, alebo nie. V každom prípade žalobca musel v konaní označiť za žalovaného toho, kto je vedený ako vlastník v čase podania žaloby k nehnuteľnosti ktorá bola predmetom sporu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v 2 vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší

subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolať môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolať len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).